

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo
departamentas prie Vidaus reikalų
ministerijos

Informacinis renginys

**„Civilinės saugos stiprinimas vietos
bendruomenėse“**

2024 m. gegužės 14 d.

Donatas Gurevičius

2024-05-14

Civilinės saugos stiprinimas vietos bendruomenėse

PRIEŠGAISRINĖS APSAUGOS IR GELBĖJIMO DEPARTAMENTAS PRIE VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS

**ESAME KOMANDA.
TURIME PLANĄ.**

CIVILINĖ GYNYBA IR CIVILINĖ SAUGA

Civilinė gynyba – vykdomas užduočių, skirtų civiliams gyventojams apginti nuo pavojų ir padėti jiems pašalinti tiesioginius karo veiksmų ar katastrofų padarinius, taip pat sudaryti jiems išlikti būtinas sąlygas.

1949 m. rugpjūčio 12 d. konvencijoje „Dėl civilių apsaugos karo metu“, 1977 m. birželio 8 d. I-jame papildomame protokole apibrėžtas terminas.

Civilinė sauga – veikla, apimanti valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų, nevyriausybinių organizacijų, gyventojų ir kitų Krizių valdymo ir civilinės saugos įstatyme nurodytų asmenų pasirengimą ekstremaliosioms situacijoms, veiksmus joms gresiant ar susidarius, ekstremaliųjų situacijų valdymą ir jų padarinių šalinimą.

EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ PRIEŽASTYS

SOCIALINĖS

TECHNINĖS

EKOLOGINĖS

GAMTINĖS

ŽMOGAUS VEIKLOS ĮTAKA

VRM VISUOMENĖS NUOMONĖS APKLAUSA

Ar žinotumėte kaip elgtis stichinių ar žmogaus sukeltų nelaimių metu?

- Tikrai žinotų
- Greičiausiai žinotų
- Greičiausiai nežinotų
- Tikrai nežinotų
- Neatsakė

2020 m.

2022 m.

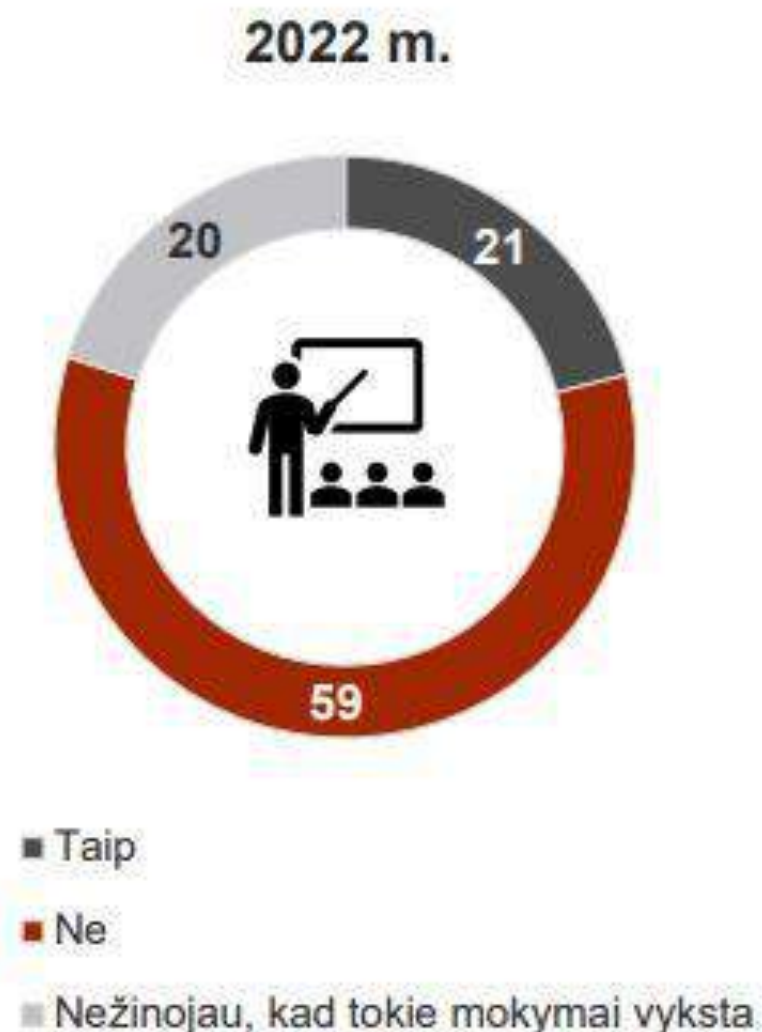
Mano, kad žino kaip elgtis

Per trejus metus nepadaugėjo žmonių, manančių, kad jie žinotų kaip elgtis stichinių ar žmogaus sukeltų nelaimių metu. Dažniau žinotų kaip elgtis vidutinio amžiaus (30-49 m.), aukštesnio išsilavinimo, gaunantys didesnes nei vidutines pajamas bei didmiesčių gyventojai. Žinantieji kaip elgtis tokiu atveju, daug dažniau pagrindiniu informacijos šaltiniu nurodė internetinę žiniasklaidą. Nežinantys kaip elgtis stichinių nelaimių metu, dažniau pagrindiniu informacijos šaltiniu nurodė televiziją ir radiją.

VRM VISUOMENĖS NUOMONĖS APKLAUSA

Ar kada nors dalyvavote mokymuose kaip elgtis ekstremaliosios situacijos metu?

Moterys dažniau nei vyrai nurodė dalyvavusias mokymuose. Tarp skirtingo amžiaus grupių rečiausiai mokymuose dalyvavo senjorai, taip pat turintieji vidurinį ar žemesnį išsilavinimą. Palyginti su kitais, dažniausiai mokymuose dalyvavo Tauragės apskrities gyventojai, rečiausiai – Alytuje ir Alytaus apskrityje gyvenantys žmonės, taip pat mažesnių miestelių ir kaimų gyventojai. Didmiesčių gyventojai dažniau nurodė dalyvavę mokymuose kuriuos organizavo darbovietė, o mažesnių miestelių ir kaimo vietovių gyventojai dažniau dalyvavo savivaldybių ar PAGD organizuojamuose mokymuose.

VRM VISUOMENĖS NUOMONĖS APKLAUSA

Ar Jūs ką nors padarėte, kad apsaugotumėte savo artimuosius ir savo turtą stichinių ar žmogaus sukeltų nelaimių metu?

50% Turi būtiniausių atsargų 72 val. (maisto, vandens, vaistų, higienos priemonių)

49% Namuose turi įsirengę autonominius dūmų detektorius

30% Turi jodo tablečių

29% Namuose turi rūsį pritaikytą slėptuvei

29% Turi namuose dujokaukę, respiratorių ar vatos ir marlės raiščiams pasiruošti

28% Turi namuose gesintuvą

18% Turi pasiruošę išvykimo krepšį su būtiniausiais daiktais

15% Turi pasirengę veiksmų planą kaip elgsis nelaimės atveju

Dalyvavę
mokymuose

64%

60%

39%

37%

43%

35%

27%

27%

EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ (NELAIMIŲ) VALDYMO CIKLAS IR JO ETAPAI

PARENGTIS

Iš anksto imtis veiksmų, kad būtumėte pasirengę ekstremaliajai situacijai (nelaimei).

REAGAVIMAS

Apsaugoti žmones (save) ir turtą įvykus ekstremaliajai situacijai (nelaimei), likviduoti jos padarinius.

ĮVYKIS

**Galimų pavojų
ir rizikos įvertinimas**

IŠMOKTOS PAMOKOS

PREVENCIJA

Užkirsti kelią būsimoms ekstremaliosioms situacijoms (nelaimėms) ir imtis veiksmų, kad sumažintumėte jų poveikį.

ATKŪRIMAS

Atkurti įprastas veiklas po ekstremaliosios situacijos (nelaimės), grįžti į normalų gyvenimą.

Rizika = Tikimybė X Padariniai (poveikis)

PENKIŲ ŽINGSNIŲ PROGRAMA TAVO SAUGUMUI

Būkite laiku įspėtas!

Sužinokite, kaip gauti perspėjimo pranešimus savo telefone.

Žinokite, kur slėptis!

Suraskite artimiausią kolektyvinės apsaugos statinį, kitą saugią vietą ir aptarkite jo pasirinkimą su artimaisiais įvairių nelaimių atvejais.

Kas padės?

Pasirinkite patikimą kontaktinį asmenį, gyvenanti ne jūsų apylinkėse. Jis bus jūsų prieglobstis nelaimės atveju.

Jūsų komanda!

Kartu su artimaisiais aptarkite, su kuo galite kooperotis nelaimės atveju, su jais pasikeiskite kontaktine informacija bei sutarkite, kur susitikssite.

Turėkite atsargų

Su kaupkite kasdien naudojamų produktų atsargų – tai leis jums ir jūsų artimiesiems išgyventi ir patirti mažesnę žalą.

BŪKITE LAIKU ĮSPĖTAS

SIRENOS

TRUMPIEJI PERSPĖJIMO PRANEŠIMAI Į MOBILIUOSIUS TELEFONUS

LIETUVOS RADIJAS IR TELEVIZIJA

PAREIGŪNAI

KADA BŪSITE PERSPĖTAS?

- Iškilus **REALIAI GRĖSMEI** – sirenos, trumpieji perspėjimo pranešimai, informacija tiesiogiai paskelbiama per Lietuvos radiją ir televiziją.

- Norint paskelbti **YPAČ SVARBIAJĄ INFORMACIJĄ** – trumpieji perspėjimo pranešimai siunčiami gyventojams į mobiliuosius telefonus.
- Nuoroda: sirenos ir civilinės saugos signalai, kaip elgtis juos išgirdus

ŽINOKITE, KUR SLEPTIS ○○○○

- Kolektyvinės apsaugos statinys – statinys ar patalpa, kurių ekstremaliųjų situacijų ar karo metu galima pritaikyti gyventojams apsaugoti nuo atsiradusių gyvybei ar sveikatai pavojingų veiksnių.
- Priedanga – pastatas, patalpa, inžinerinis statinys ar kitas objektas, skirtas trumpalaikei (iki kelių valandų) apsaugai slepiantis, kai yra pavojus gyventojų gyvybei ar sveikatai.
- Slėptuvė – specialiosios paskirties statinys arba specialiai įrengta patalpa gyventojams, kurie užtikrina valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų veiklą ekstremaliųjų situacijų ar karo metu, apsaugoti nuo atsiradusių gyvybei ar sveikatai pavojingų veiksnių.
- Nuoroda: plačiau apie tai kur galima pasislėpti

ŽINOKITE, KUR SLEPTIS

**Praktiniai patarimai, kaip pritaikykite būstą,
rūsį, garažą ar sandėliuką laikinam slėpimuisi,
įsirengti padidinto saugumo patalpą:**

- tinka mūrinio namo apatinis aukštas, rūsys;
- patalpa kur mažiau langų (atsarginis išėjimas);
- daugiabučio namo rūsyje bus daugiau žmonių, galima telktis drauge su kaimynais;
- daugiau patalpų, daugiau galimybių: patalpa poilsiui, tualetui, maisto ruošimui;
- lentyna: daiktams, suolas, gultas;
- grindys;
- šildymas;
- ventiliacija;
- apšvietimas;
- maisto ir vandens atsargos.

ŠEIMOS PLANAS: PAGALVOK, PASIRUOŠK, VEIK

- Kokie pavojai gali grėsti jūsų aplinkoje?
- Kur galim būtų slėptis pavojaus atveju?
- Kaip nuspręsite evakuotis, jeigu likti vietoje negalima (automobiliu, traukiniu, autobusu)?
- Ką darysite, jei suges ar sulūš jūsų automobilis?
- Kokie yra kiti evakavimo keliai, jei pasirinktas – užblokuotas?
- Kokius daiktus pasiimsite, jeigu reikės slėptis to paties namo rūsyje ar kolektyvinės apsaugos statinyje?
- Kokius daiktus pasiimsite, jei teks evakuotis?
- Kokioje vietoje susitikssite su šeimos nariais įvykus nelaimei?
- Į ką galite kreiptis nelaimės atveju?

Nuoroda: informacija apie šeimos planą

KAIP PASIRENGTI GALIMAI EVAKUACIJAI

- Apsvarstykite, ką darysite tuo atveju, jeigu pareigūnai nurodys evakuotis, t. y. išvykti iš namų į saugią teritoriją.
- Iš anksto paprašykite draugų ar giminaičių, kurie gyvena kituose miestuose, kad jie suteiktų prieglobstį nelaimės atveju.
- Pagalvokite, kaip galėtumėte evakuotis kuo greičiau.
- Apsvarstykite, kaip evakuositės.
- Būkite pasirengę išvykti bet kuriuo metu.
- Evakavimo atvejui būkite prisipildę automobilio degalų baką.
- Būtiniausias daiktus turėkite sudėtus iš anksto.

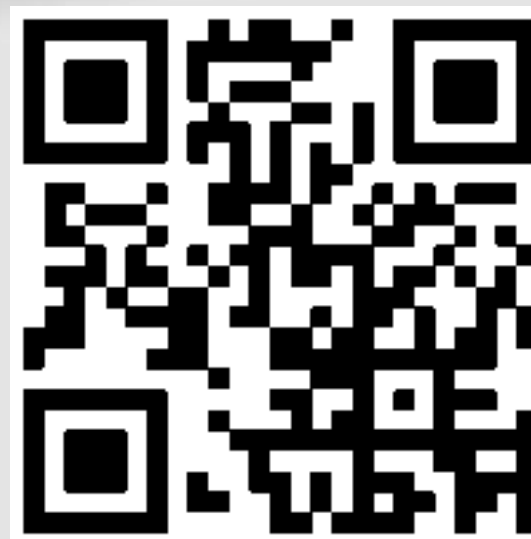
LIETUVOS PASIRENGIMO EKSTREMALIOSIOMS SITUACIJOMS INTERNETO SVETAINĖ **LT72.LT**

Svetainė skirta padėti gyventojams pasirengti nelaimėms, joje:

- teikiama aktuali informacija apie gresiančius pavojus šalyje;
- patariama, kokiomis priemonėmis ar veiksmais galima šių pavojų išvengti arba sušvelninti jų pasekmes;
- perspėjimo sirenų, kolektyvinės apsaugos statinių, priedangų žemėlapiai;
- informacija žmonėms su negalia.

[https://www](https://www.lt72.lt)

IŠVYKIMO KREPŠYS

**Paruoškite išvykimo krepšį
bent 72 valandoms**

Terminai

- Išvykimo krepšys;
- ekstremalių situacijų kuprinė;
- išgyvenimo kuprinė;
- išlikimo kuprinė;
- grab and go Bag;
- emergency grab bag ir t. t.

Kada gali prireikti?

- Gresiant ar susidarius ekstremaliai situacijai;
- skubiai evakuacijai;
- buityje pritrūkus rezervų (pvz. vandens ar maisto).

Kokia nauda?

- Formuojami šeimos narių pasirengimo nelaimėms įgūdžiai;
- nelaimės metu taupomas svarbus laikas;
- visada turite paruoštą rezervą;
- pasirengus iš anksto – mažėja nerimas.

IŠVYKIMO KREPŠYS

Įvairių formų ir pavidalų: dėžė, maišas, kuprinė ir pan.

Laikomas įvairiuose vietose: sandėlyje, garaže, automobilyje, spintoje ir pan.

Svarbiausia – laikyti visiems šeimos nariams gerai žinomoje vietoje.

Patogiau ir praktiškiau – kiekvienam šeimos nariui.

Bent du kartus per metus patikrinti ir esant reikalui atnaujinti jo turinį: prieš šaltąjį ir šiltąjį sezoną.

Neatidēlioti – pasiruošti dabar.

IŠVYKIMO KREPŠYS

- Vanduo
- Šviesos šaltinis
- Maisto produktai
- Drabužiai
- Įrankių rinkinys
- Tualetiniai reikmenys
- Pinigai, juvelyriniai dirbiniai
- Medikamentai
- Žaislai, knygos vaikams
- Radijo imtuvas
- Šilta antklodė
- Svarbūs dokumentai

Nuoroda: [išvykimo krepšio daiktų sąrašas](#)

Namų darbai:

1. Kokie yra didžiausi pavojai, grėsmės jūsų aplinkoje? Pasitikrinkite šią informaciją žemėlapyje ar savivaldybės interneto svetainėje [čia](#).
2. Ar esate nusistatę perspėjimo pranešimų priėmimą savo telefone? Pasitikrinkite informaciją [čia](#) ir jeigu reikia – aktyvuokite savo ir artimųjų mobilųjį telefoną.
3. Ar žinote kaip elgtis išgirdus perspėjimo sirenos garsą ir kokie būna civilinės saugos signalai, kur yra artimiausia perspėjimo sirena? Sužinokite ir pasitikrinkite [čia](#).
4. Kur yra artimiausia priedanga skirta apsisaugoti nuo grėsmių oro pavojaus atvejais? Suraskite artimiausią priedangą žemėlapyje [čia](#).
5. Kur yra artimiausias kolektyvinės apsaugos statinys? Suraskite artimiausią kolektyvinės apsaugos statinį žemėlapyje [čia](#).
6. Ar pagalvojote apie savo gyvenamojo būsto pritaikymą slėpimuisi nuo grėsmių? Patarimus, apie tai, kaip rūsyje įsirengti saugią patalpą skaitykite [čia](#).
7. Ar esate pasiruošę savo šeimos planą? Raskite patarimus, kaip pasiruošti Šeimos planą [čia](#) ir parengę jį aptarkite su artimaisiais ar kaimynais, pasisemkite idėjų vieni iš kitų. Nepamirškite sutarti vietą kur susirinktumėte nelaimės atveju.
8. Ar Jūsų išvykimo krepšys yra pilnai sukomplektuotas? Ieškokite daugiau patarimų [čia](#). Nepamirškite, kad išvykimo krepšys yra atnaujinamas ne rečiau, kaip du kartus per metus.

○ ○ ○ ○

PADARYKIME BENDRUOMENĘ SAUGESNĘ

